Массе а мехкий пролетареш, вай!

СЕРАЛА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕШ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕШ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОАТТА, 18 ОКТЯБРЬ, 1986 ШУ. ★ № 125 (7316). ★ Max 3 кеп.

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА М. С. ГОРБАЧЕВА СОВЕТСКИ ТЕЛЕВИДЕНЕ ГІОЛЛА ДАЬ КЪАМАЬЛ

Сайре дика хийла шун, деза новкъостий!

Шоана ма хой самарди-нахьа, вІяренди-йнахьа, Ислалле ВІаздагІисти-йтача ПІтий президентаца Р. Рейгануца са хинна вІашагІиххетар чакхдаьннилга. Цун иторех телевидене гІолла ДІахьохкаш пресс-конференци ма-лар. Аз дьача къамаьла текст а журналисташта аз дення жоп а кепатеха арадьакхе да.

Даймехка цІавеначуьл тІехьарІа, аз сай декъар лоарХ Рейнльянне гІулакх мишта хилар а цига хиннаюл ФУ хет а дувца деза хилараХ.

ХІанцца. КПСС ЦК Политбюро заседане йийцар Исланде столице вІашагІ-кхетарга итогаш. Кхоана кепатеха арабоакхкарбя вай парте кулгалхошка, тхо тешаш ма хиллара, дуненхь хьакъашне юкъерчу гІуллакхашца шийна тІехьа тІадоагІаРяш йІаьхьача хана дьар-шарглолча цу йоккхача политически событеш дийца-чох бола хоам.

Рейнльянкал хьалха духа дийца а дийнар, яз а дар хьуьрдола вІашагІиххетарех. Ишта хІама эттача хулаш ма хиллара, духа ер предложенеши дийцаяьш. Из дерриг ца дІа. Кхиа из жоттиг спекуляци оцадош а йисанзар.

ХІанз, вІашагІиххетар хинлачуьл тІехьарІа, цуьн иторгаш оцу общественнице терка-ма юкъоттигге я. Берригаш а ха гІерт фу хинна? Цу фу денна? Цун тІехьарІа дуне машта хуьрга?

Тхо гІийртар Рейкъявике вІашагІихкиттача хана дуьхен политика керттера денаш — сихдьа гера хьадеза цІадар, йдерри гера ДІадаккхар доллача хІамана керте оттаде. Ма дарра аьлча, ишта хьона а кхиар из.

Цу гІулакха тІехь вай хІоагІа хилара мотивашма-лагІаш я? Доазол дехьара каст-каста хьакъаза йоа цун бахьан вай чуьра хилаш я, яхаш. Малхбузено дерхІачоГІа юххера а Советски Союза экономически лобаургаш сихдьа гера хьадеза, ма йохьаргьа, малхбузенна гоароотта йоагІарРхь яха темне йолаш я. Низа поэзии лакхьеш йІаьхьа ерриг тІатаІа мара везаш цунна. Уьхаза аІа доагІа, хто вІашагІиххиттача хинначуьл тІехьарІа США президентна дьавке ДІа-дьахь-къамаьла тІа а дар из.

Со цІкъа дийца ІийнабаьхьаІ уж тайна планаш йохьарйолаш хилараІ совгІа ихкерме а я яхаш; хІана аьлча цар зуламечча политически решенеш вутанаьш. Кхиа баршташ дикагІа йоаз вайна воаЙ проблемаш. Вайчуьра уьхьарІа тхо тхоаш шиъ цхьаь висар переводчи-кашца мара боаш-ш. Юкъарчча хьалах ІаьшІа дагадьабар, вай мехкашта юкъера дийца-ларш мишта отташ я дийцар, оахош дубцаргдола дешаш белгалдьакхар.

Цуьт тІехьарІа аз президентаца дийхар вІашагІиххетача оттаяр духьа тхоаш дьахкача керттерча дешаш хьакъхьеъриа тха хьалдача предложенеша тха хьалдеІар. Аз пресс-конференце а тоъ-ала доаннаш дийцар царех. Ишшта дале а йоацца дагадоккхаргда аз.

Переговорий истола тІа Йойиллар тІаийнача аламий вахаре керда зама — йдерри йоацца зама юкъ-ларйолча **доккхийча гІулакхий ханет.** Цунна да дуненхьа кардинальни хувцамаш гучуьлаьр реальни хила йиш хилара маІан. ОСВ-1, ОСВ-2. кхиа Договор тІа санна йдерри гера доазув оттадеча гера доацца, дувцар дар хІанз дикка лоацача хаьнашка йдерри гера ДІадаккхараХ.

Хьалхара — предложенеи стратегически пакетаТ ни-гера йоагІаш яр. Аз ДІахьаттар хьалхарча яхе ше да 50 процент из иІеснирга кийча йоаг. Цул совмІа шоаза духхарІа иІеснирде ІеъаШ дар стратегически гера лаьтта, хи тІа, сингала. Ларт белга гучуяьа, даьхкар духьа тІоаІа тІехьашца а даьлар тхо, стратегически ницкъаларга пай территорега кхоначу иІеснирга оьхьара ракеташ эттара хьалха тохара йола американски средствош юкъехІиттара хьалха тхоЙ кхиа доагІаш. Цул совмІа воахаш. Вай еза-йохкийча ракетий хьакъехьа США-на хетар керкалде кийча а дар. Стратегически гера-ваХ йоаг предложени саца лерхІар из дизза ДІадоахкарбоацаш, уьх шера 15 январе оахош аьннача тайпара.

ШоллагІйола вай предложени йоагІаш яр гаьна яхарга диллача юкъерча ракетийте. Аз аьлар президентага: Европера ду класса советски американски ракеташ цІенъяь ДІахь вай. Из деи тхоаш а дукха тІехьашка доалар вай, хьалха вай хиннача позицех эргаш Велнкобританен Францен ракетно-ядерни гера-ТоаргІ ларгдан аьшта ІІа а кхайкадь. Из дора оаха Европера кхоХкам ДІабанкхарга бода ницкъ ІьсабІанна барбобацаш лерхІап. ядерни катастрофа кхерамаз европейски халъ-ьаш муьнхьаза, цул тІехьа-гІа ДІахо даха — дерриге дерни гера ДІадаккхараХ Бакъдеий, из вай оагІонга-хьара бакъкка майра ца ІІа-

Духьала хургхилар хьалххе а ховше. оаха ДІакхайкадир 1000 километраьл иІеснирга гаьна йолха ракеташ ДІа-кхоьлла боаза да тхо. Цар ДІахо дерглолчех переговорш е цу сахьата дола -а дургла, аьнна. Хіаьта вай мехка аьнатеся дьаьх тІар-на гаьна яхарга диллача юкъерча пакетех аьлча, — президента Рейгана «ледобальни вариянте» массраза а хиина из дош, — тІакхаоаха аьлар хьеъ боаццан цу депна хьакъехьа переговорам е вай. Шоана гуш ма хиллара, гучуяьа а вай предложенеш из проблема кардинально къоастаяьа доккха, цІенхьатта маІан доаг-ниш хилар.

Хьалхара беседа хулача хана аз президента хьалхашка оттаяь а вай предложенеи пакета оганнистве юкъе дата а **кхоадагІа доц** — **на ракетанта дуьхьалара оборонах — ПРО-хь ядерни техникаш дата сокладярата** дешаш дола **Договор** дар. Вай гІулакх ишта да: вай геттара кердача ситуацена юкъеббинабар нов-ьаьр Шеварднадзе а господи Дж. Шульц а). Цунна цхьана цар кхьаьста йолча замечанеша — къаргалар дар ишта а духьала хилар а. Президент а госсекретарь а цу сахьата болабелар дийнар цу дуьхьа-ьара барт ца-кепинни хилаш-ш. Цар ду дешаллина тхона ма ярра хьакъехар женеек переговорашкара дуккхача бетташка хьа-ДІоагІа йовзаш йола ракеташ оазаш: тхона хьалхадьахар стратегически ядерни герий хьакъехьара масса тайпара йолаш боаццан, Европерча ракетий хьакъехьара «Новъашнара ваРиант», вай СОИ-х дІахчета доагІаш хилар вай — Советски Союзо ПРО хьакъехьара долаш дола Договор кхьуча кердача договорага хунна деззиг хилар, цу тайпара дуккхача кхьучок аьлар цар оагІонгахьара.

Со цецьаьлар. Ишшта минтаг? Оаха их Европе американски «нуль» тІаэца, Аьерча юкъерча ракетий тІа хьакъехьара переговораш е истола тІа хоаца а, хІаьта господи президент, хьал хьалха хиннача позице тІара тІехьашка вувл. Из хьатедеш лаш.

ПРО хьакъехье их оаха фундаментальни, лоарХІаме соглашени лорае а чІкъе а, хІаьта хьо из тІа иа эца гІерт. из цІка кхьуьк ларбе-та договорага хунда а ях, цунца — ОСВ-2 тІара вавначул тІехьагІа — стратегически стабильности дола таеш йола из механизм бо-хае а. Из а хьатедеш дац.

СОИ-х йола планаш а хтетальй оаха, аьлар аз. Нахьх санна США-е космосе ПРО тІехсллойни система хьайй, вай а жоп лурда цунна. Хіаьта вай йоахьо еш дар кхы да: кердача среде герз хьолга хургла СОИ-х, цо стратегически ситуаци хьатедеш, тахаларчух йхь а вогІа хулийтарзх из. Нахьх санна США-е де лерхІар из дале. ТІаккха ишта хьаьла доа. Хіаьта, нагахь санна, шоай халихь, дерриача дуьнен бокъонца чІоагІа керзмасле хилийта шо гІерлаьш, ишшта хьаьла йоацаш а.

Аз юхь духхьал дІаьлар президентага: оаха еннай керда йоккхий предложенеш. хІаьта хІанз шутгара тхона хьакъоаш дар хІанзлеъь йолаш бокъонца уйла еш тха предложенеша хьежар а хІара пунктана луш жоп далар а. Цу ханна аз цунга дІаелар англичиех меттала а яьккха йоккхе чІкъьаь йола кха тарлуча директивт проект, нагахьа санна принципарга диллача барга долхе, уж вай дІалда йиш яр аралъарга гІуллакхий министрашца, кхыча ведомствашца, **соглашенеш кхо проект** кийчъерйолаш. Цу тІехьарІа цунна кулг ларде йиш яр са США византагІа со венача хана.

ШоллагІча ах дийнахьа цІаьхьа а юха вІашагІиххитгар тхо. Президента хьайбар санна, юкъехьа а хІара оттаяь йола позиш, Хьалха дешаш хьакъода ма динхехьа ихетадеш дар, юха а яйна по хьалхашка ятаераш, аз пресс-конференце маллара, женевски переговорий садувкаш йола нафталинни нухкаш, масса а йола йоле промежуточни варианташ, цифраш, боарамаш, боарамашта лохера дараш, ишшта кхы дІахо дараш, цхьаьккха тайпа керда уйлаш, цхьаьнга кердадар, цхьаьнга идеяш йоацаш, кхоначу мелбара, иІеснирдухха дІахьахІоккхаьха дахара, иІеснир-духха а дог доахилга дола хІама доацаш.

Кхьаьта ихетадеш дар, новъкъостий, цхьаьнга тайпа кийчо а йоацаш американцаш Рейкъявике бакъкхалга. Хетаяьа, дикъасаеш кулгалш-ца, шоай корзинка чу сом гулбар гІоле, уьхаза бахьна-ча санна.

Ситуаци хилар драматически.

(Долалур. ИІстедоалар 2-ча оагІо тІа).

КПСС ЦК Политбюро

16 октябре хиннача заседане КПСС ЦК Политбюро хьежар ййс бетта мехка экономика дегІайолаллара ютгашкеи 1986 шера йлийаб. Из-хьехетарех доагІар дадара йерда хьалаш 1986—1991 шераш-на этапашка оттаде лерхІ. Эттара хьалхарча аргІана Сулейка ТІа хилара алапи лакхду хирургашта, анестезиологашта — реаниматологашта, нхалнаьха консультацеи, берашца цІенош дохаттеи чоалхаге а бехкинхаме а балхаш кхоачашдена медицинскеи болхлоштеи. Алапи дукхагІа дала зерий кургарга хоранта. Цунца цхьана лакхду премеи боарамаш, чоалхане, тІагІертта а дика а болх барах, бийсанарча хана болу барах кхы тІа а алапи лурдолаш юкъедоалагу. Сийлен цІни Іилма степени йолча, хІаьта ишшта квалификационни категореи болча а болхлоштеи тІа кхы тІа луш дар лаккде белгалдьад. Уж гІулакхаш даро новкъостал дерда медицински персонала балха дикал лакхъара, профессиональни говзал лакхъара цун безам чІоагІара, бахача наха деи дола медицински новкъостал кхы а дизза-ГІа дара.

Социални сферана кулгалдар эргадьяхха тоадара а министерстваи, ведомствай, моттиггеи оргиий балха цу-гІадьк-ера координацин, чІоагІ-ГІара а дешага хьежа а хьажа, Политбюро данза дарддоацаш лаьрхІад, даим йолх бен гІа-ІаьхьаГІ темпаш-та ера социални дегІайахара дешашта йола СССР Министрий Советан бюро ВІашагІйоллар. СССР министерствашца, ведомствашца, союзни республикай Министрий Советашца цхьана цунна тІадулл КПСС XXVII съезде кхайкъе социальни программма, социальни комплекс дегІайолаяра, социальни дегІаяхара дьакъе пилитика а цхьан шерара а пІлиан кхиамбарш хьакъехьара КПСС ЦК, ССРР Министрий Совета социмаш хкоачашдена Іалаидар. Къьасетта теркам тІабохийт къьакетахкоп материальни духовни эшамаш ма хулла дикагІа Іалашде, социалистически рузъка ДІа-ъа дар эргадьяхха тоадара солидарни нийсхоп принципаш тІатетІа ДІахоихьа аьтъа дургбола тІатахкам хьежа а юкъедоаладара а.

Хьалха тІаайла решенеш кхоачашъера тІахьжам доаттабага поряДкагІа Политбюро хьежар вычислительни техникаи дегІайолаяра а цох пайда эцара а дехкарашта реализаци ар мишта лел. Белгалдьакъад дІахо йодача хана Іилман техникаи, дерзда ю-ъислительни техника средствай технически боарам лахьбара, уж балха тепаме хилийтара, из серийни хьар пиерарга, халъха хьаштата цох бизза пайда эцара пьакъьаш.

Эрнст Тельмана памятник хьалхадеча Москве бахькаьа Э. Хоненкера, Л. Писаьа, Х. Шмиттаца новкъоста М. С. Горбачева хинна бе-седаш могаьЙ. Ишшта могадьЙ СССР-аи ГДР-ан хьежаш бухбоаьу хьалхара-дар, Капитальни гІишлоп хьалъеча цхьадолча дьакъе ъьал тоадена дале а, цу отрасле ледара хул эргалоцаш. Хьалаш кхоачашъера ъьалшдаш халъха боахама йистеёоалача объеъкташка ресурсаш ВІашагІтехнйка. Задачеп ихоачашъера ъьалшдаш дІа. Инсаьа, ухъаза лохагІа ба гІишлош хьалъеларга бІарчча хьаййнача.

СССР Госплана, министерствачеп ведомствашца, союзни республикай Министрий Советашта тІадилладаГІ ъьалъеГІа кварта белгатай задапеп нийсъеш Ді-ъьасеш, производства ритмичность чІоагІерйолча гІулакхаш де. Къьастта теркам тІабахийтаб халъха боахама дергача доаннаша Іилма - технически прогресс сихъара, Іан хьалашка болх бара нийсо чакхъяккхаза, план номенклатураГІа къьакха кхоачашъера халъха а договорни декхараш кхоначандара в. Производственни моциостаи болх бе йолалпитара, ах чубаха ЦІеноши социальни лаьрхІа йола объекташи хьалъяьхара, товароборота хьакъехьара задапеп кхоачашъера болх чІоагІе ухъазани еннай.

КПСС ЦК Политбюро министерствайн ведомствайн, союзни республикай Министрий Советий кулгалхошка хьадийхар ерриге проъмышленности а кхыча отраслей предприятеп а хьа-ТІадолаГІа цера, дечь боахам лелабара кердача хьалашка яхарга шоай ханнахьеп динен нийчъера тІадерзадаь тІехьа а ца тетташ гІулакхаеп делга. Союзни республикай компартей ЦКашта, парте крайкомаштеп обкомаштеп тІадилладо советски экономика дегІайолаяра цу эттара керттерча дешай ерригага комплекса мелла болийташ тІахьожам доаттабе.

Могаьир кепатеха арадоахардола Сийлаъь йоккхача Октябрьски социалистически решенеп 69 шу-лизарга дола КПСС ЦК Тьхьехамаш.

Унахцйепо лоараЙеп социальни Іалашоп болхлой, царца цхьана лорий, провизорий, медицинскп сестрай, гІулахкаш дечаа ЗІамаГІйолча персонала алапи лакхдарех бола КПСС ЦК, СССР Министрий Советеи ВЦСПС-ен социан тІашІаб. Къьхьетарех доагІар дадара йерда хьалаш 1986—1991 шераша этапашка оттаде лерхІ. Эттара хьалхарча аргІана Сулейка ТІа хилара алапи лакхду хирургашта, анестезиологашта — реаниматологашта, нхалнаьха консультацеи, берашца цІенош дохаттеи чоалхаге а бехкинхаме а балхаш кхоачашдена медицинскеи болхлоштеи. Алапи дукхагІа дала зерий кургарга хоранта. Цунца цхьана лакхду премеи боарамаш, чоалхане, тІагІертта а дика а болх барах, бийсанарча хана болу барах кхы тІа а алапи лурдолаш юкъедоалагу. Сийлен цІни Іилма степени йолча, хІаьта ишшта квалификационни категореи болча а болхлоштеи тІа кхы тІа луш дар лаккде белгалдьад. Уж гІулакхаш даро новкъостал дерда медицински персонала балха дикал лакхъара, профессиональни говзал лакхъара цун безам чІоагІара, бахача наха деи дола медицински новкъостал кхы а дизза-ГІа дара.

Социални сферана кулгалдар эргадьяхха тоадара а министерстваи, ведомствай, моттиггеи оргиий балха цу-гІадьк-ера координацин, чІоагІ-ГІара а дешага хьежа а хьажа, Политбюро данза дарддоацаш лаьрхІад, даим йолх бен гІа-ІаьхьаГІ темпаш-та ера социални дегІайахара дешашта йола СССР Министрий Советан бюро ВІашагІйоллар. СССР министерствашца, ведомствашца, союзни республикай Министрий Советашца цхьана цунна тІадулл КПСС XXVII съезде кхайкъе социальни программма, социальни комплекс дегІайолаяра, социальни дегІаяхара дьакъе пилитика а цхьан шерара а пІлиан кхиамбарш хьакъехьара КПСС ЦК, ССРР Министрий Совета социмаш хкоачашдена Іалаидар. Къьастта теркам тІабохийт къьакетахкоп материальни духовни эшамаш ма хулла дикагІа Іалашде, социалистически рузъка ДІа-ъа дар эргадьяхха тоадара солидарни нийсхоп принципаш тІатетІа ДІахоихьа аьтъа дургбола тІатахкам хьежа а юкъедоаладара а.

Хьалха тІаайла решенеш кхоачашъера тІахьжам доаттабага поряДкагІа Политбюро хьежар вычислительни техника средствай технически боарам лахьбара, уж балха тепаме хилийтара, из серийни хьар пиерарга, халъха хьаштата цох бизза пайда эцара пьакъьаш.

Эрнст Тельмана памятник хьалхадеча Москве бахькаьа Э. Хоненкера, Л. Писаьа, Х. Шмиттаца новкъоста М. С. Горбачева хинна бе-седаш могаьЙ. Ишшта могадьЙ СССР-аи ГДР-ан хьежаш бухбоаьу хьалхара-дар, Капитальни гІишлоп хьалъеча цхьадолча дьакъе ъьал тоадена дале а, цу отрасле ледара хул эргалоцаш. Хьалаш

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА М. С. ГОРБАЧЕВА СОВЕТСКИ ТЕЛЕВИДЕНЕ ГЮЛЛА ДАЬ КЪАМАЛЬ

(Нистедовлар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

Американски президент кийча вацар бокккача боараме принципиальни дешаш къоастаде, вай яхачоя кьIIава, бокъонца переговореш лагIорйола гIулаях де — уж результативни а тешам болийташ а хургIойлаш.

Хlавте, духъхьал из дар аз президент-а тIехьаьаш сай письмо тIа ядьадь, цу тIа оттаяь идея а яр сиха а тIехьа ца тетташ а вIашагIскетар хlика дешнаш, цу тIа шиин мехка лаххерча кулгалхоша йокхха импульс алара — йадерн герз дIаделкхара йолча переговорашта кIиранделе лара.

Партнера хьаштакха хьежка вай предложенеш хlарах тешаш а долаш, оаха тIехьашка ма бохам низ кхоачар де лаьрхlар вIашагIкхиттайта хоадамбол-лашдар дара. Хlама ма оастадар дара йола хьегарчу хинначул тIехьагIа, кIезиг-духха кхетадеш хlилар стратегически гергех дар. Из хьа а лаьца, вай ма хьакхе а бокхха тIа бакъкхор компромисс лахара. Аз ваьар президентага: шун а тха а йолаш я хьатIаIийа йола стратегически кIентIаттаьаш гергий тришада. Уж я лаьтан тIа латта ракеташ, уж— стратегически подводни лодкаш, уж — стратегически бомбардировщикаш. Долче, цу тришада хIара дакъа 50 процентага кхоачаш кIезиг-де вай. Тханкха эшарташ массе а тайна йола уровнеш, подуровнеш, масее а тайна йола подсчеташ.

Дукхха кIайчачул тIехьа-гIа уж дешаш вIаш хкетаде вIашатIехьаьаьар тха.

Цул тIехьагIа дискусси дIайоаелеар гаьна кхетар юкъерча боараме долча ратегий проблема тьакъехьа. Американцаш тIагIерзта йнта гIерташ бар промежуточни вариант оадап яр, шунах де иерхIар Европера цар ракетех цIца дакъа дуттIа, цу дакъе «Першингаш-2», иштта цунга хьежка СС-20 кIай яраш а хтага. Оаьа тIа тIехьакх.. дича а из хьал па лоацаш ак аьлар. Аз,дийад цу-гта из хIана даьд. Европана доаделга да из хIорхIар-ьаьс муьхьаЬоанкхта, йдерни карлоанам цунах хургбоаш. Ший оагIонгахьара пресиденте хьла дар цо йоаьа тIа цунах варианташ духьала къовсам лоаттабе, дуккхача хана дена цо хьагойташ а яр из. Хlаьта, мелла даьд а, вай кхетадеш а, Азерча ший союзникий чIоагIа йоккхо еш санна йола кеп а уьттаеш, договоренность йоьаг американцаш гIертта-га.

Американски оагIонгахьара хIала кIийле а йоацаш дийцар а духха дар зуьхьаа. Долче дегрига из хоа кеп-ладахар хоза дац. Хlаьта гIулаях тоадала доладелар. вай цу деша тьакъехьаь цIьаьаьа а цхьа- тIа цунгахьа тьабьнха-ча — ух формула муTIахьаь хlилар: Европе поль ракеташ а вайцига Малйбоалехьен аме-риканашца США гIертерге тIеи юкъерча ракетий цIьаьа-ца бIаь боозарлаш хулийташ, Керттердар — де вIашатIехьалькар йдерни вместех Европейски континент мукъа-йиккара тIехьа бартадахкар.

Иштта барт биф оэха гаьна кхетар юкъерча боараме йолта ракетий деша тьакъехьа а. Лоарламе хьалхашкаьа Дlаг-гIолга дIаделадир, йдерни герз дIаделкхара ду лостамагIа а. Американски администрацин вIашатIехьалкарато поэитивни гIулакхаш чакхдар-ха вай чIоагIга тIакхуьш цхьа-ларе тIера яьа.

Хlаьта юхедисадар цхьаьа-кха ПРО-ьа йдерни лелхамаш дехкарахь доца дош.

Шоллагlча дийнахьа, кIи-рандийнахьа, беседа яра тхо вIашагIкхетаелхьа, программагIа тIехььара хlама сеадо а ер из, вай а американски а оагIонгахьара экспертий шин группа бIарчъача бийсана болх беш хилар. Цар богьаш да аьаьна йир. цу тIакхуьа президентаца хиннача шин вIашагIкхетара, шоаш бийса-на. кхувсаш тьахиннаеар дар тьакъехьар цар сога а пересмотр дентага а.

Итог иштта хилар: **стратегически наступательни герзеи юкъерча ракетеи льца барт бе болабе. йиш йоацаш таро хьажийай.**

ПРО-х, йола договор цу ситуаце керттера лоарлхам болаш дар. Цун роль кхы а бойнкхаГа лоарлхам болаш хилар. Дохадеь йиш йий из, аьлар аз, хIанаьлца хьа, мичча бесса дале а, йдерни чIа-делга юхатетташ хиннар? Натгаль санна хIама вай стратегически юкъерча йдерни герз кIезнйгой, шакнхе оагIо тешаш хила соа, цу хана цхьанне а керда средстваш тьакъер ца хиларах, стабильности паритети йохаерг а йоацаш. Цудухьа сона чIоагIа логичи дет за къоастаелга — американцаш йоьар ворхI цу, оаха аьлар нтт шу, — йдерни герз дIаделкха чакхдала деза 10 шу. Вай дийна нтт шу дар, уж чакхдаллала йолча хана советски а американски а оагIоно бокъонах пайда эцартбоаш, — хIаьта уж бокъо йоаш а я, — ПРО-х йолча Договора юкъера яларах. Тохкамаш духьхьал лабораторешка дергIа. Долче, сона четкоа, шаш кхетадой, хIана-ьад духьхал 10 шу? Из цIьаьха дагадохьарх даьдал. Логанка чоалхане йоацаш цIеи я ухъаза. Хьалхарча 5 шера кIезигду цIьаьарча 50 процент дола стратегически герзаш, йоллагIча пхе шера — шоллагIа аз дакъа. Уж да — итт шу.

Цу дьакъе аз хьалхадьакхад йдерни лелхамаш совнадара йола оБарчъа-ргIайн переговорашца дIайолаяр вай бекктоххамеча виналшта тIадилар, уж диззза а хьадда а IIадахарча йола соглашении а оерабоаш. Хьаьта из соглашении кийчъеча хана — саха цига а гибкий конструктивни позиций лальар — цунца хьажа йдерни лелхамех вай дола дешаш а къоастаде мегаргдар.

Йоо дадара меттел тхона юха а президентага Рейган-нагара хьахесвар Женеве а паха хьалхашка цо дьяча кьамаьашца а хиннар дар: СОИ — оборонительни система я; нагахьа санна йдерни герз дIадоанкхе, мишта лорадургда тхо цхьа-моллагIволча, из герз бе хlама меначча хьавраьавначча сагах; СОИ дьакъе дера тоххамех дар шуна деньа нийча ва со. Цо тIехьара аьвначчу хьа-тьакъа а я, цо дар цIенкхаттара лархIар аз, господин президент, СОИ дьакъе деча балйах дар тхоца декта хьо мишта чIоагIа хургба из-гIа

КПСС XXVII съезда решенеш кхоачашъеш

ЭРГАЛОНАШ ЕЛГА СИХДАРА НАЬКЪАГІА

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ЯХЬА ОАГІУВ-

КАРАГІДАЬНАЧОХ КХОАЧАМ БАЬ ЦА ІЕШ

Къахьегама коллективаш та хьалхашка латта нерттера денхаран да пятилетка хьалхарча шера пхи толамаш кхоачашъеллера, сиххаГІа пІехьалхьакхьа ухилга Іалашдар, арахецна продукци дукхаГІа хилийтар, цун дикад лаьхьар. Шу чакхдала гаргга ме ГІотта лаккху ду дахьера бехкгонкам.

Пиъларгіа кварпал дайлаеннай. малагІа нхьахьегама толамаш дахьа дІайолаяьй из республика индустри, дІабоху, та ййс бетта харегІдьлнар фуд, ца деш дахар а фуд?

Нохч - ГІалгІайчен еррига промышленность хьайпіача, продукци махьалъяккха ра ййс бетта план 100,4 процент кхоачашъяьй, нъахьегама оасарле лакъхьара заданн 103,2 процент кхоачашъяьй. Хьалъха боахамга пІанайл совГІа дІаяхьачаьй 5,6 миллион сома маьха продукци, изделеш, хьалъха ошта товараш. Оттабаьча боахамаш дукхагІа дьяьхьад мехкадьтеан гази, арахийнай электроэнерги, арахийнай мехдькатта аппаратура, мехнизированни гІишлоп - монтажни инструменташ, пІашагІехетта яьшбетсена конструкцеш, индустриальни гІулахкашта лаьхха яъьйола продукци. Бахача нахага планал совГІа дІаяхьача яйгачен кхачани промышленностя изделеш а нІезига яц. Керттера дахьне уж да тІехьнашъеш чуъяьлъкеп духьалу пазата баракъаш, телата кога нІапс. консерваш, маьхха - булочни макаронни изделеш, шурий продукташ.

Социалистически яхьье хьалхалаттарех ба ши орден лелаеча «Грознефть» объединене къахьегамхой. Цар социалистически денхаран тІаьрІдьлар шера планал совГІа 30 эзар тонн мехкаьлтеи 8 миллион кубически метр газ яккха. Хенал дикка хьалха кхоачашъеш да уж денхаран. Мехкага ййс бетта планагІа лаьхьІачул совГІа дІаяхьалад 84 эзар тонн «Іаьржа доШуь». 60 миллион кубически метр мехкаьлттаца хьайдаГІа газ. Социалистически денхарий дукхха пункташ хІаналехьа толамца кхоачашъьлл СССР 60 шу дизара цІерагІча «Оргтехника» производственни объединенин, сиххаГІа «Автоспецоборудование» яхача опытно-экспериментальни заводаш. Нзарзановски тринаьнни фабрика, Карабудахкенски химически реагентий завода коллективаша.

ЭКОНОМИЧЕСКИ ОБЗОР

Царех хІара нъахьегама коллективо ух шера ййс бетта соахна ца юкъа аралхьачуяь дукхагІа яхе процентагара йнйта процентага кхачалца хьалъ товарни продукци, духьа хІама ца эшаш нолаг лаккъьлъ цар къахьегама оасарле а.

Цхьабаньда, нарагІдинна-раш дина дале а, ду лаккъе белгалъяьхьа цифраш гІадьвгаш яле а, хьалхашка этта сурт сатийна ГІе йинн йолаш дац. Сюха дІалъалхашкаха а ухаш шоай болх эгрбайкъ-нха йолча предприятеешен организацеешен цхьана хІама а тІехьа нийлуш я цхьа метте латташ, кхьметтел соахкарчу а цхьа гІа ГІе-хьашкаха яьнна йола коллективаш.

Продукци махьала яккхара къа квартала план кхоачашъяьй 19 предприяте коллективо., белгалдакхха дела хьалхарча ах шера бабча балха итогех уж 16 мара па хинналга, хьалхарча кварта-ле бабча балха итогах духьал вохХІ мара па чинналга. ТІехьоача предприятей коллективаша тІадиса пачхьалкхех декхар 16 миллион гаргга сома маьха да. Иштта-тала донкха декхар тІадиса-дар вайна ухх шера хІаъ мара. Из чІоагІа Іетташар. Нохч - ГІалгІайчен еррига промышленности хьайпіача, хьалхашка этта, цхьа-ъьта кхийдеш, юртбоахама культурал дІаюьш, сомий бешв доал деш ду балхан агротехнико дІа ма дехьера дикен хинна-ъьеш чакхдаяра. Цхьабаньда, ухх шера саина юртбоахама культурал лерттІа кхее новкъарло еш хаоттам эттача, ду-къьлътара керда тароашо лех. Иштта хьале духьагІа болх бе бёзеш хул оасар деш, гербицидех, минеральни удобрениех пайда эцеш. Хьалъ къьлъгІана тІера йолча тта коллективо цхьа берт болаш дІаэтта эша а ю халонаш.

Шийна хьалхашка оттадь деи-хкар кхоачашдеа «Чайнка» іолаш ламаш яц дІадаГІа болх баш хилаго декхарийла бу ях шойлла новкъостап це. Хіана ъьчча бригадана тІехъьара къ-хургІолчех тийша дІа хІорана-ца гуйре чуерзайена дозаГІар-дола ачча. Цу гІулакхо барт, цхьоагІо ъьакхалл коллективе. Цундухье толамаш доахийтаеш къьнкера яъьшлеъь а долийаГІ, ГІе дезар дац ъьалъча ухлуш болчча хинна-ъьеш ца деш іаш хІара сат. Бригадо коллективаш поддержайте болх баш хилаго декхарийла бу ях шойлла новкъостап це. Хіана ъьчча бригадана тІехъьара къ-хургІолчех тийша дІа хІорана-ца

БРИГАДИР

ГІ. Ахриева цІерагІча Назраповски «Электроинструмент» яхача завода бригадаш юкъе эгтара дикагІа доаръхІачарех цаГІ я Мегушкова Жабравила Іайшет керте латтача слесарий - револьверщикий бригада коллективаш. Механически цехе меттеп ерригача завода бригадаша юкъе а яьржача социалистически яхье хилданза хьалха датташ хьайдГІарех я ю кулгалдеш йола бригада. ІхьаккхА смена дІаяхйнаеш цо шийнорма 115—120 процент ницкъаш на ешш. Оссара тІехьъьегара совГІа ше бера балха тІа цхьаккха тайна брак а нийсъьяйтйад бригада коллектино.

Иштта болх беза бригада къьстта аьхи-ца къахьегама дисциплина во хІлар, цхьабоху наха шоаш хьаддеР бе-бапна доацаш ахьанаш долаш дІабахача нйс бетта масала, доярнана Я. Денневаси Х- Магомедгирнова-се яьнна шура, тта толагІа болчар. Т. Бисаеваси Х. Исрепиловаси яьккхаул поозза къезнигагІа хилар. Хьайбашта иштта уж баьхьа-ш долаш хьатІа ца дахьаш а нийслу каст каста, хІаъта ша-ъьтехьалхьалаш.

Цундухьа хадланна цъьан хана хлабу йнш хьаш цъьайбаш.

ДІабахача нйс бетта дулъха 128 бежан ДІаделар сохозо паччахъьалхъона. Царех Тездина тоадеп на я ял. Тездина тоадена я ял. 6754 сома зе хІлар совхоза.

Цу тайпара планаш кхоачашъеь яле а боахама пайда бе, хьайбай продукци алсамъяьнна йнн хулийтаеш йола дукха тароашо йисай пайда ца эшаш.

Іангара дахара цъьоалагІча октябрь хьайбаш цъьоладаьл вай республике. Хіаъта мишта кийчо яъчахъдаьнкад яз гІулаьх цу боханне? Хіара шера планагІа йоалгІачех ах йол Суэпенски дукъа тІа йолча даьгІенаш-ца йоаяьк цу бохамо. Цхьабаньда, ухх шера яз ца вІашъІехьдаланзар, ший кханнаъь хьа ца хьаьжар баьъьл долаш малхо буш йоага а яь. Из бахьан долаш ца гуйре чуерзайена дозаГІар-дола ачча. Цу гІулакхо барт, цхьоагІо ъьакхалл коллективе.

Цундухье толамаш доахийтаеш къьнкера яъьшлеъь а долийаГІ, ГІе дезар дац ъьалъча ухлуш болчча хинна-ъьеш ца деш іаш хІара сат. Бригадо коллективаш поддержайте болх баш хилаго декхарийла бу ях шойлла новкъостап це. Хіана ъьчча бригадана тІехъьара къ-хургІолчех тийша дІа хІорана-ца

БРИГАДИР

ГІ. Ахриева цІерагІча Назраповски «Электроинструмент» яхача завода бригадаш юкъе эгтара дикагІа доаръхІачарех цаГІ я Мегушкова Жабравила Іайшет керте латтача слесарий - револьверщикий бригада коллективаш. Механически цехе меттеп ерригача завода бригадаша юкъе а яьржача социалистически яхье хилданза хьалха датташ хьайдГІарех я ю кулгалдеш йола бригада. ІхьаккхА смена дІаяхйнаеш цо шийнорма 115—120 процент ницкъаш на ешш. Оссара тІехъьегара совГІа ше бера балха тІа цхьаккха тайна брак а нийсъьяйтйад бригада коллектино.

Иштта болх беза бригада слесараша - револьверщикаша эттара хьалхарчара пхьалъьлъар Сийлахь - йоккха Октябрьски Социалистически революце 70 шу дуъаш шийттагІаГІа пятилетка хьалхарча шин шера пхи кхоачашъера вай мехкарча хьалхарча латтача кхъьегама коллективаша ДІабоху наьна-ийсу, ухх шера ца ю-ханнаъь ца ду-ханнаъь ца хьаьжар ца ду-ханнаъь ца хьаьжар ца ду-ханнаъь ца хьаьжар

КЪАХЬЕГАМА СЕМЕСТР

Ачхой-Мартановскин районна «Новосельскийа» яхача совхозе къаъхьегаш хилар Грозненски педагогическин училища цкъоалагІча курса студентанаш. Къаъстча дикача хьонкамашца болгьалхар Е. А. Русанова нулгадеш йола группа. Цун доакъашхоча Х. Халедовас, М. Гиреевас, В. Арутюновас, Л. Якълевас, кхачар цкъа ди дІадахийтазар шоай ден нормаш тІехкхоачаш ца еш.

— Юкхера поІмидорашца тІа болх бен хилар тхо, — аьлар училища студпредседатела Л. Ахмадовас, — цун тІехьагІа таиаш чуэцача дакъа дахьар. Хьонара болх бараш совхоза нулгалхоча чІоагІа Ярмал аьлар кхачар цкъа ди дІадахийтазар шоай ден нормаш тІехкхоачаш ца еш.

— Юкхера поІмидорашца тІа болх бен хилар тхо. — аьлар училища студпредседатела Л. Ахмадовас, — цун тІехьагІа таиаш чуэцача дакъа дахьар. Хьонара болх бараш совхоза нулгалхоча чІоагІа Ярмал аьлар кхачар цкъа ди дІадахийтазар шоай ден нормаш тІехкхоачаш ца еш.

СУРТА ТІА: Е. А. Русанова шиІ группаца.

З. БАТЧАЕВА сурт.

ФУ ХУРГДА-ХЬОГІ СА, МИСКА «КАСКАД?»

(Телевизор тоаяйта арабаьнначоа хиннар)

— Дерриге а дІадолладуьй, Грозне, Катаяна цІергІча поселенс, Сентуевскаш цІилцаргІа, № 185 йолча цІгІа вахача Боков Сулеймана. — сай еха телевизор тоаяйта радиотехнически цІ веха вахар со. Заказ а дан, цІавера. Со-м телевизор бы-та цІгІа дІахьорйЙолаш хиннабар, цхьабакъда, моташ воацаш, тІехьажа ма-рамвалид се хиларах тарра, из цІгІа тоаяйтача аттагІа хилтар.

— ГІо, хьай цІгІа іохь, — аьлар соГа, — телемехаиик воагІаргва хьо волча. ЦІагІара ара ма валлара.

Іохайра со, кора йисте, мастер варга дог доахаш, Цъа ца шен ди а дахьар. Хьама дергдан, яхаш Іехабора аз сай дезал, горд йоккха я. заказаш духха да. Гайна-ганза наІарах пІеІг тохаргба вайна.

Ишта ийс ди чаих а дальна, иттлагІдар доадлар. ТІехьхьара вена хьаэтар мастер. Ловча, ашна хетар сона, минча хана кхьоча а цкъа са тхов кІаІ ма кхьачавий ер. Балхо гоавь а хургба-кх...

Ший тайпан цІи Федоренко йолта хьа а хайта, са «Каскад-225» яхача телевизора шек ца воацаш тІавнирвар ик. Эгтара цІа ма из бІаргравайпачоа моттаргдар цо из вІалла хьа ца еллаш, тоаергьа, аьина. Сиххха хьадаьстар тІелъашкара йогІар. ТІехьагІа, аз ткетадьбоч, из мара цунна де хоьш кхьІама а хинналлар. Шинаьхьа отверрка Іеттар, цхьанхьакъа фо тхуо, хьагІача телевизор чу шийна корадаьстар айний цІераш яха волавелар.

— Стойка йьгай, — аьлар цо, — эцаш духха хаттлаш я. Ума лаха мел хаза да хьона ховрг, вІалла телевизорга а ца хьожаш Іеггар-вар-кх хьо. Ваьхьа, ахчо ца деш. Хьама-м дац.

— СабІардел, — дехар дир аз, — хІанз а дІаъьежа мича ваьннан хьо, дикка бІаргг ланхал ду са аьшараТага. ГІалат ваьйна хІа а ма мегІий хьо.

Ца дешана бокъонца корзагІвашхкар радиотелемеханик. Цхьаьца йоаккхаш, са «Каскада» чура оатхалаш хьаяха волавелар из.

— Со ухх техника дика ткеташ йан, — аьлар ТІакха, — Инта, латтийта, — дехар дир аз, — хоьвуна хьатоаяйтаргьа, кхьвола мастер вехаргва.

— ЛадугІалахь, — тІачайкар сона Федоренко,— со дІаводе, кхы сан воагІаргвар хьа хьа хоа. Кхы де Хьама довацап ма дий тхо-м. Аз дом дІабохийтаргьа, кхьвола Сай дагахь телевизора чухьнаьха биика дом дІабаьхка воал-кх ер аьина лаьрІар из. ЦхьабакъдІа, -ду минуте цо отвертка Іеттача моттиргра дІабахар дом бадар, кІур бер! Лотаелар телевизор чура цхьа оатхал. ТІакхиттта розетка чура вилка хьа а яьккха, телевизора цІа дІадолла эттар Федоренко.

— ХІанз фу леладу-ІаІ— хьаттар аз, — йоагІа ма йинй ІаІа эта.

— Мишта фу леладу? — дистбІара яккхар мастер. — Быта ЦІагІа дІаяьха еза Іа ер. ЦІагІа аь ремонт пайдаэца яц. ХІаьта со сиха ва, кхы а заказаш да са кхоачаш деза. Цул совгІа, чувахача да-нана а лув сога, ахча кІезига доаних ІаІа яхаш. Іадика хийла...

Цу дийнахь а быта ЦІагІа бахар со. ХІама яьккха ца хьош, ше хиннача бесса дІадийбар аз гІулакх телевизорашта ремонт еча цеха начальника А. Таманищева. Цо дош делар яхоана кулгга говза вола мастер вофтаргва, аьина.

— Чуг!о, — аьлар цо.— ЦІайххача ваг!а, наьхьа тІара бІарг а ма бахиха.

Юха а Іохайра со хьежа, памяташ волавар вольнца. — аьлар цо а ца водаш. ЦхьабакъдІа, саг гучаваланзар. БархІлагІча сентябре бахача наха бытовой гІулакхан деча мастерстре цхьаьчар со. ЦигІа. техницески отдела начальникаца И. Боядена кхамаьл дальчул тІехьагІа, быта ЦІеп керттерча инженера Р. Маилоова тІавахар.

— ГІо, — аьлар цо а, — наьха тІара бІарг ма бахиха, яхоана эттара дикагІвоначаьлар мастер воагІаргва хьа телевизорга хьажа.

Кхаь дийнахь хьийжар со. Эггара тІехьа вена хьаэтар радиотелетехник нов. Киштов, Цо в хьадийлар телевизора тІехьашкара йогІар. Чу а хьежа, йорта оагабир.

— Ер доккха хІама да, — аьлар цо.

Цо дувцачох ца ихеташ, телевизора тІехьашка а дальна, бІарг лекгар аз, ХІанз цу чу ихьан оагІорахьа маьлеЙки вохх оагІорахьа шайтІеп дагІам хилча а, тамаш говгІаргва ваьннаер со.

ХІаланьяьй хьа телевизор Федоренкос. — аьлар мастера, —хорцаьхьа кулгга а дийтта. Нагахьа санна кхы цухханга болх байте, кинос кон ихкха дІагІоргьа. Сихха быта ЦІагІа дІаяьха еза ер.

Тума а денна машина а оттаьл. Куштова аьинача адрес гІа дІайихьар аз телевизор. Квитанци хьа а йица се аравоалаш, маца кийча хургьа, аьина хьаттар аз Тамищевга.

— БурийтагІча сентябре. — жоп делар цо. — траспюрт а йоалаеш хьава мара неаза.

Сайга аьинача хана быта ЦІагІа вар со.

— ИхоалагІча этажа хьалТІавала, — аьлар сога цхьаьна ЗІамигача сага, Тамищинга вар хьона кхаьала де ловш.

Тамищинга са телевизор тоаеш воаллача цхьаьна мастера дІагІавнгар со.

Ухко хьайга фу оал хьажал, ,— аьлар цо сога. Ше дІавахар.

— Нохкъост, — аьлар мастера, — хьа кинохкоп гайдана яц. Нагахьа санна ийс тума дала хьо разза вала, телевизор тоаергьа, вецс...

—Разза вац, — ях аз, — шун радиотелемеханик Федоренко ва цу чу харцахьа кулгган ІийттаР, цо хьагІгІа шоанн ийс тума.

Се ма водда бытовой гІулакхан дара министра заместителя Г. Е. Бабиковайна тІахаваран со. Аз сай бала ДІаюдзбича, разза хиланзар из.

— Тешаш бий хьа тха болхлочо телевизор йоагаяь хьажарга, — хьаттар цо. — Цхьа хьона де новкъостал долаш ши со. Производственно-технически отдела начальникаца Ю. Погосоца кхаьала.

Погосова Маилов волча хьожаяйр со.

— Ухказа хьалхкачаьнга кІордадьял сона хьона дуьца, — аьина къамарга шоп болча гІолда йоагІ хьаъьежкхар Маилова, — хьавалелл соца ихоалагІча этажа тІа.

— Ер йий хьа телевизор? — хьаттар цо «Каскада» пІелг ДІагІа а хьежа.

— Я, — аьлар аз, — цхьабакъда, ухханга хьажа веначаш со. Шун болхлочо сай телевизор йоагаяьй, пун чотагІа из хьатоаяйта ала вонаш.

— Цох ІІама хургдан, йоаг Маилова, — ийс тума Іа хьалоргье. ХьалсогалургбІа хьа телевизора бІарг.

ТІакхха эгІаа а ваха сай дег тІа мел лаьттар ДІаьлар аз пунга. Дийпар се бер мохкеставарах. Іон - хьали хехкарах, могаш воацап хьалларах. Дукха дийпар. ЦхьабакъдІа, Маилова дегІа тІара цхьа чо хоагІаргьа.

— Дийца ваьннаяй хьо? — хьаттар цо сога, —хІана хІавахха а мегаргва. Ца водс, цеха вохкхагІвоача Маилова С. Парамонова тетта ара а воаннхарга хьо.

Ишта ца-кх са гІулакхІ

Телевизор ехачо Іокодабь бала дІалзбаьр ва

М. КАРТОЕВ.

Алал сога, кизга...

Из дар тхъаь ихеларІча сентябре. Грозне вена Самашки яхача юрта ваха Хадаев Хьамзат быта ЦІагІа йоалача парикмахерске модж яшийта вахар. Из цеховаккхаш хІама дар цига хиннар: балха ха-ярг, гулбен на латташ кинеташ а бер. Іоацап парикмахерай мара бапар.

Каста ена хьаэтар мастер нов. Кьлычкоа. Хадаев ГІанза тІа Іо а хоавав, кІайча кнее юкъе а хьоарчавав, цхий гІулакхан де эттар из. Духьхашца бІарагІуш санна кизга чу цхий сибатага а хьежа, моташ хьалъхьажа отгар из. Каста гучалаьлар пудар-басар, мІарех хьекха ков, кхьйола инструменташ. Ше мичахьа я-а, шийга хьежаш клиент волга а йиньенаяр Кльчкова. Ше-ший на еланІ, «со йий массарел деза?» — массарел хІаийта?» яхаш кизгага хаттараш дора цо.

Дегіах юп Іеттаи санна, новкъа дар Хадаевна цо леладер.

Хьамсарйъар, сона маларІа зурма лахха лаьрхІа я хьо, — аьина, хьаттар цо кхы Іе а ца венна.

— ХІай, — елачар сецар Кльчкова, — хьанга як Іа из? Хьо мара хоза хила бесам болаш кхы сан вац мотт хьона. Цу хьай Іоаалача хаттарца, пинхьа гІулакхах яьнхар Іа со. Со эгІазьхьай, цудухьа хьо иу гІанда тІара хьал а гІеттта ара да воале, юха ч у а йоагІарьяц.

Из а ваьна, бергига клиенташ шийх хьагаш дегІ а соттадэь, зала чура араьлар из. Кертах топ кхайтта, сан санна меттахьа ца хьожаш тІа хьа юкъ яьккхар Хадаева. ТІаннхх хьал а гІеттта, тха редакце вера. Хьама ца-хьо ца-хьош хайнарлайнар хьадийлар цо тхога.

— Цу тайпара хІама дарах цхьаькха бехк бе йиш йий цу мастера? — аьлар цо ТІехьажара.

Быта ЦІеп кулгалхоша цу хаттара йоп далларга дог лоаях оаха.

М. МАЖИТОВ.

СИРА ДОЙ ХЕХКАШ...

Соахка, май бетта ДІадолладелар со шоана дувца воаллар. Сунженски района Галашке яхача юрта гаьна доаццап бы-тІа яка ДІахийда Клеметок Музьмага говр - е сигала хьал а, е лаьтта Іо а йоацап яйна ДІаьлар.

Из хинна ихо-бы- бутт боаллаце, Назарюскин рай-сна Крепость яхача мотт-ге а цхьа тамашийна хІамА хилар. Шолжа тІа говр лувче ваха ихойтара ваьнна М. Картсев ГІаш ЦІавера.

— Мичаь йигай Іа говр?— хьаттар цунга дас.

Воти, — аьлар кІаьнка бІаргах хий а дальна, — Хи йисте кхаьчача, цига цхьа къонах хьатІавера сона. ЧІоагІа дехар дир цо сога говр хахийтта цийга, яхаш, ер